

**KONKURS PRZEDMIOTOWY Z HISTORII I SPOŁECZEŃSTWA
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH**

07 marca 2015 r. – zawody III stopnia (wojewódzkie)

*Witamy Cię na kolejnym etapie konkursu przedmiotowego
z historii i społeczeństwa.*

*Pamiętaj o uważnym czytaniu poleceń. Na ich wykonanie przeznaczają się
60 minut.*

Życzymy powodzenia!

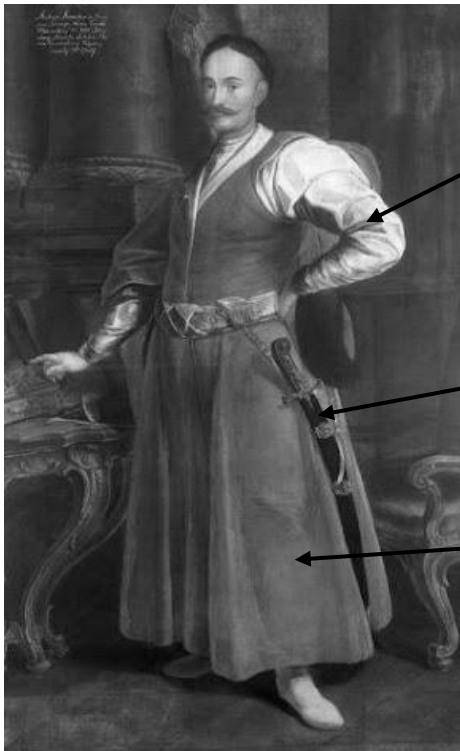
Tekst do zadań nr 1 i 2.

Przed wyprawą wiedeńską

Rozległe pola elekcyjne na Woli pod Warszawą zapęłniły się 20 kwietnia 1674 roku różnobarwnym tłumem. Mieniły się kontusze i żupany, skrzyły bogato wysadzane karabele, czasem i półpancerz błyskał w słabym wiosennym słońcu. Tu i ówdzie zauważyć można kusy strój cudzoziemski lub czuprynę wysoko podgoloną, tatarską modą. Ponad głowami powiewały sztandary wszystkich województw Rzeczypospolitej, chwiały się proporczyki i buńczuki. To szlachta, która w wielkiej liczbie przybyła do stolicy, by dokonać obioru króla, oczekiwała na rozpoczęcie obrad.

Marek Hryniewicz; *Bitwa pod Wiedniem*, WSiP

Zadanie 1. Wykorzystując informacje z tekstu, podpisz wskazane elementy ubioru i uzbrojenia polskiego szlachcica. (0-3)

A.

B.

C.

Zadanie 2. Uzupełnij zdanie.

(0-3)

Opisana w tekście elekcja odbyła się na pod Warszawą w II połowie wieku i zakończyła się wyborem na króla Polski.

Zadanie 3. Podkreśl chronologiczny ciąg władców Polski.

(0-1)

- A. Michał Korybut Wiśniowiecki – August II Mocny – Jan III Sobieski
- B. Jan III Sobieski – August II Mocny – Michał Korybut Wiśniowiecki
- C. Michał Korybut Wiśniowiecki – Jan III Sobieski – August II Mocny
- D. August II Mocny – Michał Korybut Wiśniowiecki – Jan III Sobieski

Zadanie 4. Wybierz cztery informacje odnoszące się do postaci przedstawionej na ilustracji. Wstaw znak X w odpowiednich kratkach.

(0-4)

Źródło: commons.wikimedia.org

☐	Jego dziadkiem był hetman Stanisław Żółkiewski.
☐	Był inicjatorem budowy pałacu w Łazienkach.
☐	Sukcesem zakończyła się jego próba odzyskania Prus Książęcych.
☐	W swojej rywalizacji o tron polski musiał pokonać Karola IV Lotaryńskiego.
☐	Próbował wprowadzić dziedzicność tronu polskiego.
☐	Doskonale znał język francuski i niemiecki, słabiej turecki.
☐	Za jego panowania Polska odzyskała z rąk Turcji Kamieniec.

Zadanie 5. Nazwij wydarzenie, którego początek opisano w tekście, i podaj jego datę (dzień, miesiąc, rok).

(0-2)

O godzinie szóstej rano dano znak jednoczesnego rozpoczęcia wszystkich działań wojennych przez zapalenie browaru na Solcu w bliskości koszar jazdy rosyjskiej. Przygodnym losem nie spłonął ten cały budynek. Wojska polskie ruszyły z koszar do wskazanych stanowisk. W tym momencie oddział złożony z cywilnych osób pod dowództwem dwóch podchorążych szedł do Belwederu celem zabezpieczenia cesarzowicza, żeby w zamieszaniu i zgiełku orężnym na jakowy szwank narażony nie został. (...)

Pamiętniki Piotra Wysockiego ...

wydarzenie

data

Zadanie 6. Przeczytaj poniższy tekst, a następnie na jego podstawie opisz w kilku zdaniach warunki pracy robotników w fabrykach w XIX wieku. Uwzględnij w wypowiedzi długość dnia pracy, warunki sanitarne, bezpieczeństwo pracy, opiekę lekarską i prawa robotników. PISZ CZYTELNICIE I STARANNIE, NIE CYTUJ. (0-2)

(...) Długość dnia roboczego w fabrykach jest nadzwyczaj różnorodna i waha się od 12 do 15 godzin na dobę dla dorosłych i od 8 do 10 godzin dla małoletnich z przerwami 1-2 godziny dla jednych i drugich na obiad, śniadanie i podwieczorek. (...) Pomieszczenia są nadzwyczaj ciasne, zastawione masą maszyn, nie posiadają żadnej wentylacji, strasznie gorące i do niemożliwości brudne. (...) Szczególnie złymi warunkami sanitarnymi wyróżniają się pomieszczenia (...) w przędzalniach bawełnianych (...). Powietrze (...) do tego stopnia jest przepełnione kurzem bawełnianym, że wystarczy tylko przebywać $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ godziny w jednej tylko sali (...), ażeby wyciągnąć ten wniosek, że wielu z pracujących tutaj to kandydaci do gruźlicy.(...)

Prawie przy każdym nieszczęśliwym wypadku łatwo można dojrzeć winę administracji fabrycznej, ponieważ nieszczęścia z robotnikami bywają (...) z powodu niebywalej ciasnoty pomieszczeń, (...) lub w skutek złego oświetlenia fabryki, wreszcie z tego, że majstrowie zmuszają robotników (...) do oczyszczania maszyn w ruchu. Największy procent nieszczęśliwych wypadków zdarza się wśród małoletnich robotników i kobiet, ponieważ jedni i drudzy są mniej doświadczeni w obchodzeniu się z maszynami i posiadają mniejszą siłę fizyczną.

Sytuacja okaleczonych robotników (...) przedstawia się nadzwyczaj smutnie: są oni albo wydalani natychmiast z fabryki lub pozostają w fabryce za zmniejszonym wynagrodzeniem, przy czym [pracodawcy] patrzą na nich jak na zło konieczne i starają się ich wydalić przy pierwszej nadarzającej się okazji (...), ponieważ robotnicy przychodząc do fabryki, nie zawierają żadnych umów (...). Dzięki temu wielu z fabrykantów dopuszcza się pełnej samowoli w stosunku do robotników: obniżają płacę zarobkową, nakładają jakie chcą kary, wydalają bez przyczyn z fabryki itd.

Królestwo Polskie po Powstaniu Styczniowym. Teksty źródłowe do nauki historii w szkole, nr 44, oprac. H. Brodowska

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

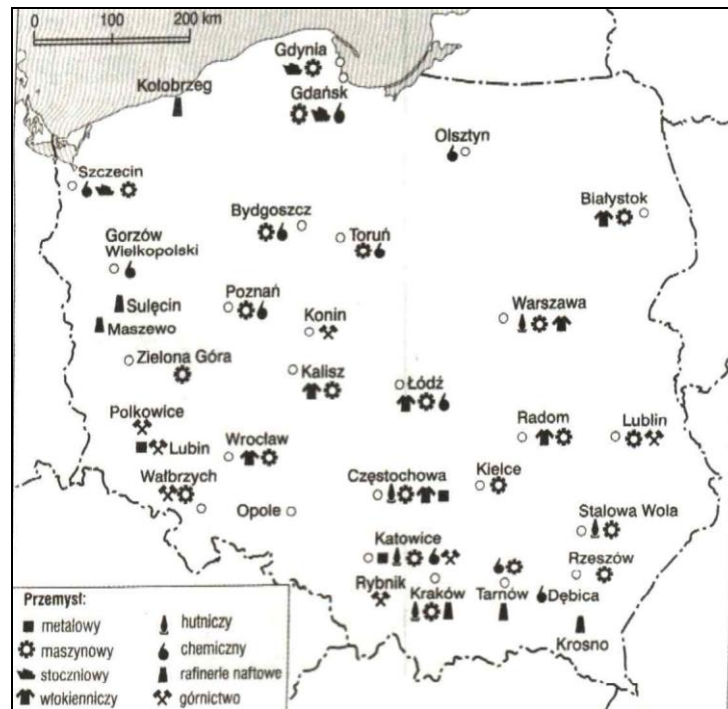
.....

Zadanie 7. Podkreśl prawidłowe zakończenie zdania. (0-1)

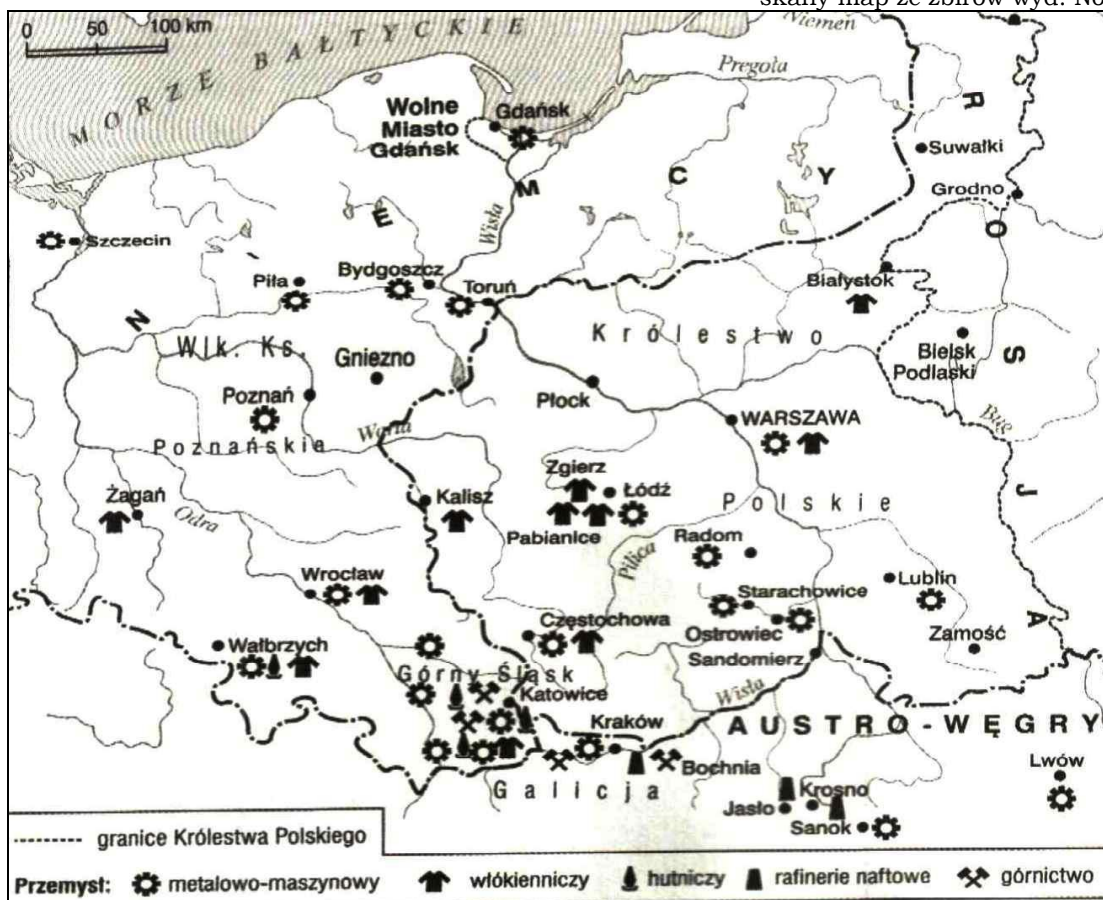
Rozwój przemysłu w XIX wieku

- A. sprzyjał rozwojowi miast wyłącznie w Wielkiej Brytanii i Francji.
- B. spowodował zanikanie miast w Europie.
- C. wpłynął decydująco na rozwój miast na świecie.
- D. nie miał istotnego znaczenia dla rozwoju miast.

Zadanie 8. Porównaj mapę gospodarczą Polski z 2004 roku z mapą gospodarczą ziem polskich na przełomie XIX i XX wieku, a następnie wypisz trzy istniejące w 2004 roku ośrodki przemysłowe, które działały już na przełomie XIX i XX wieku. (0-3)

skany map ze zbiorów wyd. Nowa Era

Przemysł na ziemiach polskich na przełomie XIX i XX wieku

Zadanie 9. Obejrzyj poniższe ilustracje i napisz, dlaczego doszło do strajku polskich dzieci we Wrześni na początku XX wieku. (0-2)

źródło: regionwielkopolska.pl

źródło: sdw.lcpnet.pl

.....

.....

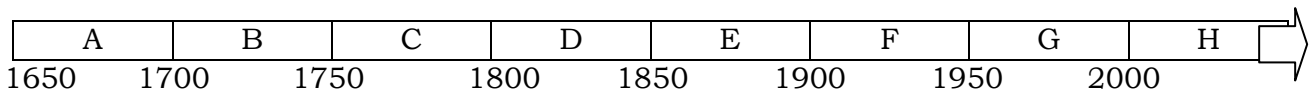
.....

.....

Zadanie 10. Wymień metody walki i formy oporu społeczeństwa polskiego wobec okupanta niemieckiego w czasie II wojny światowej. (0-5)

- A.
- B.
- C.
- D.
- E.

Zadanie 11. Uzupełnij zdania, wpisując w miejsca wykropkowane odpowiednie litery z taśmy chronologicznej. (0-4)

- A. Półwiecze, w którym miała miejsce bitwa pod Wiedniem , oznaczono na taśmie literą
- B. Półwiecze, w którym na ziemiach polskich wybuchło powstanie styczniowe, oznaczono na taśmie literą
- C. Półwiecze, w którym wybuchło powstanie warszawskie, oznaczono na taśmie literą
- D. Półwiecze, w którym powstał NSZZ „Solidarność”, oznaczono na taśmie literą